

ΙΑ'. ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΤΩΝ ΚΑΛΑΜΩΝ.

Τούτον ἤγειρην κατὰ πρῶτον ἴσως ἐκ σανίδων αἱ ἐξ Ἀθηνῶν ἀκόλουθοι τοῦ Περικλέους ἐταῖροι δι' ἐξόδων των, ὅτε ἐπέλιπκεῖτο ἐννέα μῆνας ἡ Σάμος, καὶ εἶτα ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων στρατηγούμενων ὑπὸ τοῦ Περικλέους κατὰ τὸ 440—441 π. Χ. ἐργασάμενοι ἰκανῶς ἀπὸ τῆς ἰσρας, ὡς λέγει ὁ Ἀλεξίς ἐν Β' Ἦρων λαμιακῶν παρ' Ἀθηναίω ΗΓ'. 31, ὁ δ' Ἡρόδοτος β. β. θ'. βιβλίοι, ὅτι ἰδρῶθη ἐν Καλάμοις, ἄλλοι δὲ ἐν Ἐλει μεταξὺ τοῦ Περικίου καὶ τῆς πόλεως Σάμου, καὶ εἶτα ἀνωκοδομήθη ἐπὶ τὸ κομψότερον καὶ τελειότερον ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Σαμίων. Τὸ Ἔλος λεγόμενον σήμερον Ποτόκια εἶναι γνωστὸν, ἀλλ' ἔχουσι τοῦτου οὐδαμοῦ φαίνεται.

ΙΒ'. ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΔΙΟΣ.

Ὁ πρῶτον γραμματεὺς, εἶτα ἐπίτροπος τοῦ Πολυκράτους καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦτου διάδοχος Μαιάνδριος Μαιανδρίου Σάμιος ἐδείκνυτο τὸ πρῶτον τὸν ναὸν τοῦτον κατὰ τὰ 522 π. Χ. Ἀρῶν δ' ἐξηγγέλθη ὁ ὑπὸ τοῦ δολοφόνου Ὀροῦτου προξενηθεὶς θάνατος τοῦ Πολυκράτους καὶ ἤρπασεν ὁ Μαιάνδριος τὴν ἐξουσίαν, «Πρῶτα μὲν διὰ τὸ Ἐλευθερίου βιομόν ἰδρῶσατο, καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν οὖρσε τοῦτο, τὸ νῦν ἐν τῷ προαστειῷ ἐστί,» τὸ ὅποιον οἱ μετ' αὐτὸν βασιλεῖς Συλοσσῶν β', Αἰάκης δ'. Θεομήτωρ καὶ Δημότελης ἀνωκοδόμησαν ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον καὶ στερεώτερον.

Ἡ θέσις τοῦ εἰρημένου προαστείου εἶναι πασίδηλος, πρὸς βόρρην τοῦ λιμένος Τηγχνίου καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ πύργου τοῦ Λυκούργου, ὅπου φαίνονται 25-30 κύλινδροι κίβων ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐρριμμένοι δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῆς ἀγούσης πρὸς τὸ Τηγχνίον ὄδον, καὶ ὅπου ἀνασκαφὴν ποιήσας κατὰ τὸ 1828 καὶ ἐξῆς, ὁ Α. Λυκούργος, ἀνεκάλυψεν ἑπτὰ ἀγάλματα κεκολοβωμένα ἐν μέρει, πολλὰ ἀνάγλυφα τὰ ὅποια ἀρήρυσεν ἐκ τοῦ πύργου του κατὰ τὸ 1831, ὅτε μετανάστευταν μετ' ἐκείνου πολλοὶ Σάμιοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Τούρκος Χασάν-Μπεης καὶ μετέφερεν αὐτὰ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Μεταξὺ τούτων ἀνεκάλυψε καὶ μάρμαρα καὶ ἐπιγραφαί, αἵτινες ἴσως ἐκκλύθησαν ἐκ τοῦ καταπεπτωκότος πύργου, καὶ μόνην τὴν ἐξῆς ἠδυνήθησαν νὰ εὑρῶ ἐπὶ μέλανος μαρμάρου ἐν γωνίᾳ τούτου, ἐφ' οὗ ἴσως ὑψοῦτο ἀγάλμα-

... ΚΟΣ ΤΕ ΔΕΚΙΟΝ ΚΛΑΥΔΙΟΝ
... ΤΟΝ ΔΙΣ ΥΠΑΤΟΝ ΔΙΣ ΑΥΤΟ
ΚΡΑΤΟΡΑ ΔΗΜΑΡΧΙΚΗ ΣΕ... ΟΥΣ
... ΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟΝ ΤΟΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ

ΙΓ'. ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΚΕΧΥΝΟΤΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ.

Ὁ ναὸς ἰδρῶθη τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸν Σάμιον Ἐλπίδα πλοίαρχον, ἀλλ' ἡ θέσις εἶναι ἀγνωστος. Ὁ Πλίνιος Hist. Nat Lib. VII ch. XVI ἀναφέρει, ὅτι πρὶς τὰς ἐν Σικελίᾳ Συρακούσας ὑπῆρχε μία εἰκὼν

παριστάνουσα τὸν Ἐλπίδα ἀνέρποντα ἐφ' ἐνὸς δένδρου καὶ λέοντα ὑπὸ τὴν ρίζαν τούτου χαίνοντα ἐκ τοῦ ἐξῆς περιστατικοῦ. Ὁ Ἐλπίς ἀποβ. β. β. β. ποτε εἰς τὴν Ἀρρικὴν καὶ διερχόμενος τὴν παραλίαν, ἀπήντησε λέοντα χαίνοντα καὶ δεικνύοντα, τὸ στόμα, ὡς νὰ τὸν ἠπειλεῖ· ὁ δὲ πλοίαρχος πάραυτα ἀπὸ φόβου ἐσπευσε ν' ἀνέλθῃ εἰς δένδρον καὶ ἐπεκαλεῖτο μὲ ὑποσχέσεις (ταξίματα) τὸν Θεὸν Βάκχον· ἀλλ' ἀντιὸ λέων νὰ ὀρμήσῃ κατ' αὐτοῦ, προσήλθεν ἡσυχῶς καὶ κατεκλίθη ὑπὸ τὸ δένδρον χαίτων καὶ προσβλέπων εἰς τὸ ὄψος τοῦ δένδρου, ὡς νὰ ἐπεκαλεῖτο συνδρομήν. Ὁ λέων ἐρέρετα οὕτω διότι εἶχε προσκεκολλημένον ἐν ὀστοῦν μεταξὺ τῶν ὀδόντων του καὶ ἐθαπνίζετο ἐνεκὰ τούτου ἀπὸ ἀσιτίας· ἡ υἡγία του καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν φυσικῶν του δυνάμεων ἦσαν διὰ τὸν λέοντα διπλῆ τιμωρία. Ὁ Ἐλπίς ἀφ' ἐνὸς ἐδίσταζε νὰ πλησιάσῃ τὸ θηρίον, ἐννοήσας τὸ πάθημά του, ἀφ' ἑτέρου ὁμῶς ἐθάρμαζε τὴν ὑποταγὴν του· καὶ οὕτω ἐνῶ κτήρχετο, ὁ λέων τῷ ἐπαρουσίασε τὸ πάσχον ἐκ τοῦ ὀστοῦ μέρος. Ὁ Ἐλπίς κατελθὼν εἰς θέσιν ἐπιτηδεῖν διὰ τὴν ἐγχείρισιν, ἀπέσυρε τὸ ὀστοῦν καὶ ἀπήλλαξε τὸν λέοντα ἐκ τῆς ἀσιτίας. Προθέτει ὁ Πλίνιος, ὅτι ἐνὸς διέτριβεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τὸ πλοῖον τοῦ Ἐλπίδος, ὁ λέων προσήνεγκε κυνήγιον καθεκάστην εἰς τὴν παραλίαν διὰ τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου. Ἐκ τούτου τοῦ συμβάντος ὁ Ἐλπίς ἐπανελθὼν εἰς Σάμον, ἀριέρωσεν εἰς τὸν Βάκχον ναὸν, ὃν οἱ Ἕλληνας ἐκάλουν ναὸν τοῦ Κεχυνότου Διονυσίου (Αἰλιαν. περὶ ἰδιότη. τ. Ζῶων β. β. λ. Ζ'. κεφ. μῆ).

ΙΔ'. ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ.

Περὶ τούτου ὁ Εἰρηξίας ἐν Κολοφωνιακοῖς, παρ' Ἀθηναίω ΗΓ'. 12, ἀναφέρει, ὅτι αἱ οἱ Σάμιοι Γυμνάσιον ἀναθέντες τῷ Ἐρωτι, τὴν διὰ τούτων ἀγομένην ἐορτὴν Ἐλευθέριαν προσηγόρευσαν, δι' ὃν Θεὸν Ἀθηναῖοι ἐλευθερίας ἐτυχον. Καὶ οἱ Πεισιστρατιδαὶ ἐκπεσόντες, ἐπεχείρησαν διαβάλλειν πρῶτοι τὰς περὶ τὸν Θεὸν τοῦτον πράξεις. »

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ.

Ἱστορία διὰ τοὺς κυνηγούς.

Ἰκθ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ.

(Τίτλος. Ἰδι φολιάδ. 190.)

—02020—

— Ἰδοὺ ὑπάρχει ἀκίμη εὐχαρίστησις ἐπὶ τῆς γῆς.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ ἐπιτηρητής· μόνον ἐὰν ἐξακολουθῆς οὕτω πως, γεννητιέμου, ὀλίγον χρόνον θὰ διασκεδάσῃς· ἀλλὰ τί ἔχεις εἰς τὴν χεῖρα;

— "Α! τίποτε· τὸ ἀχρεῖον ζῶον, εἶχε τόσο σκληρὸν τὸ δέριμα ὥστε ἡ μάχαιρά μου ἐκλείσει.

— Καί κλείουσα σοῦ ἔκοψε τὸν δάκτυλον, εἶπεν ὁ Κύριος Βιολαίν.

Μάλιστα, ἐπιτηρητά μου. Καί τείνας τὴν δεξιάν ἐδειξεν ὅτι ἔλειπεν ὁ πρῶτος ἀρμὸς τοῦ λιχανοῦ· ἔπειτα ἐν τῷ μέτρῳ τῆς σιωπῆς τῆς προελθούσης ἐκ τῆς θέας ταύτης, πλησιάζας τὸν ἐπιτηρητὴν ἐξηκολούθησεν·

— Δικαιότατον ὅ,τι ἔπαθ, Κ. Βιολαίν, διότι διὰ τοῦ δακτύλου τούτου ἐφόνευσα τὸν θεῖόν μου.

— Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπιμεληθῶμεν τὴν πληγὴν σου, Βερνάρδε.

— Νὰ ἐπιμεληθῶμεν τὴν πληγὴν! καί τί μέγαλον πρᾶγμα! Ἐάν ἐπνεσεν ἀνεμὸς, ἤθελε ξηρανθῆ ἡδῆ.

Καί ταῦτα εἰπὼν ἤνοιξε τὸ μαχαίριόν του, καί ἐνήργησε τὴν τομὴν τοσοῦτω ἀπαράχως ὡς ἐάν οὐδὲν συνέβη.

Κατὰ τὴν ἐπομένην θῆραν ἐπανῆλθεν, οὐχὶ ὅμως μετὰ μαχαίριου, ἀλλὰ μετ' ἐγχειριδίου, σχῆμα λόγχης ἔχοντος καί κατασκευασθέντος ἐνώπιόν του ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του, ὀπλοποιοῦ τοῦ Βιλλέρ Κοττερέτ· τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο οὔτε νὰ λυγίσῃ, οὔτε νὰ συτρίβῃ, ἀλλ' οὔτε νὰ κλεισθῇ ἠδύνατο.

Ἡ περιγραφεῖσα ἤδη σκηνὴ ἀνενεούτο ἐκάστατος· ἀλλ' ὁ ἀγριόχοιρος ἔμεινε πλέον ἀκίνητος, σφαζόμενος ὡς χοῖρος ἀπλοῦς ὑπὸ τοῦ Βερνάρδου, ὅστις ἐξηκολούθει τὴν θῆραν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καί τόσον καλῶς, ὥστε οἱ σύντροφοί του τὸν ὠνόμαζον ἀλλαντοποιόν.

Ἄλλ' ὅλα ταῦτα δὲν ἦσαν ἱκανὰ νὰ τὸν κάμωσι νὰ λησμονήσῃ τὸν θάνατον τοῦ Βερδελίνου· ἐξ ἐναντίας ἐγένετο ἡμέρα τῆ ἡμέρα σκυθριωπότερος, καί συνεχῶς ἔλασεν εἰς τὸν ἐπιτηρητὴν·

— Νὰ ἤξεύρατε, Κύριε Βιολαίν, ὅτι θὰ μὲ συμβῇ δυστύχημα.

Θάνατος τοῦ Βερνάρδου.

Ἀναχωρήσας ἔκτοτε ἐκ τοῦ Βιλλέρ-Κοττερέτ, ἐπανῆλθον ἐκεῖ μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἢ τεσσάρων ἑτῶν διὰ νὰ διχτρίψω ὀλίγας ἡμέρας· ἦτο δὲ Δεκέμβριος μὴν, καί ἡ γῆ κεκαλυμμένη ὅλη ὑπὸ χιόνος.

Ἄφου δὲ ἐνηγκαλισθῆν τὴν μητέρα μου, ἔδραμον πρὸς τὸν Κ. Βιολαίν.

— "Α! "Α!, ἀνεφώνησε βλέπων με, ἐν καιρῷ ἤλθες, τέκνον, διὰ τὸ κυνήγιον τῶν λύκων.

— Νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, τὸ ἐστοχαζόμενον βλέπων τὴν χιόνα, καί χαίρω διότι δὲν ἠπατήθην εἰς τὸ προορατικόν μου.

— Ναί, ἔχομεν πληροφορίας περὶ τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκ τῶν κυρίων ἐκείνων τοῦ δάσους, καί ἐπειδὴ ὑπάρχουν δύο εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Βερνάρδου, τῷ ἔδωκα τὴν ἀδειαν νὰ τοὺς διώξῃ, προβλέπων ὅτι ἠθέλομεν ὑπάγει καί ἡμεῖς αὖριον τὸ πρῶτον.

— Εἰς τὴν Νέαν-Οἰκίαν, πάντοτε;

— Πάντοτε.

— Λοιπὸν! τί γίνεται ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος;

Βερνάρδος; φονεῖται πάντοτε ἀγριοχοίρους διὰ τῆς λόγχης του;

— "Ω! τοὺς ἐξαλόθρευσε μέχρις ἐνός. Ὁ Βερνάρδος τοὺς ἐπισκέφθη ὅλους.

— Καί ἡ ἐξόντωσίς των τὸν παρηγόρησεν;

— "Οχι, ὁ δυστυχὴς εἶναι σοβαρώτερος καί μεγαλυχολικώτερος ὑπὲρ ποτε. Θὰ τὸν ἰδῆς πολὺ μεταβεβλημένον. Ἐν τούτοις ἀν καὶ ἐνήργησα νὰ λάβῃ σύνταξιν ἢ χήρα τοῦ Βερδελίνου, οὐδ' ὅπως ὅμως ἠλαττώθη ἡ λύπη του· ἐλυπήθη κατάκαρδα. Καί δι' αὐτὸ τοῦτο εἶναι μᾶλλον ζηλότυπος ἢ ἄλλοτε.

— Καί πάντοτε τόσο ἀδίκως;

— Ἡ ταλαίπωρος σύζυγός του εἶναι ἄγγελος.

— Ἄρα καταντᾷ εἶδος μονομανίας. Πλὴν, τοῦτο δὲν ἐμποδίζει τοῦ νὰ ἦναι πάντοτε εἰς τῶν καλλιτέρων μας φυλάκων· δὲν ἔχει οὕτω;

— Ἐξαιρέτος.

— Καί διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι δὲν θὰ ὑπάγουν αὖριον τοῦ κκυῦ οἱ κόποι μας.

— Σὲ τὸ ἐγγυῶμαι.

— "Ο,τι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἔγεινεν· ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐξαρτῶνται τὰ λοιπὰ.

— Ὁ καιρὸς θὰ χειροτερεύσῃ τὸ πρᾶγμα, καί ἀρχίζω νὰ πιστεύω, καθὼς αὐτὸς, ὅτι θὰ τῷ συμβῇ δυστυχία.

— Εἰς τοιαύτην θέσιν εὐρίσκεται;

— Ναί, μὰ τὴν ἀλήθειαν· τὸ κατ' ἐμὲ, ὅ,τι ἠδυνήθην ἐπραξά, ὥστε ἡ συνήθεισίς μου δὲν θὰ μὲ ἐλέγχῃ.

— Καί οἱ ἄλλοι πῶς ἔχουν;

— Πολὺ καλὰ.

— Ὁ Μίλδετ.

— Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς λαγῶας!

— Καί ὁ Μόνης;

— Προχθὲς ἐκυνηγήσαμεν ἄμοῦ καί ἐκτόπησε δεκαπτὰ ξυλοκότας, χωρὶς νὰ τὸν φύγῃ οὐδεμίαν.

— Καί ὁ Βοβίνος;

— Ὁ Βοβίνος κατασκευάσας τὴν οὐρὰν τοῦ κάπρου τοῦ συρίστρου διὰ τοὺς κόνας, διακηρύττει ὅτι δὲν θὰ ἠσυχάσῃ οὔτε εἰς τὴν παρούσαν οὔτε εἰς τὴν μέλλουσαν ζῶην, ἐάν δὲν ἱππεύσῃ καί πάλιν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χοίρου.

— Λοιπὸν, ἐξαιρουμένου τοῦ Βερνάρδου, τὰ πάντα καλῶς ἔχουν.

— Καλλίστα.

— Ἡ δὲ συνέντευξις;

— Τὸ πρῶτον εἰς τὰς ἐξ, εἰς τὸ ἄκρον τῶν μεγάλων διαθρόμων.

— Ὡς παρειρεθώμεν.

Ἄρεις δὲ τὸν Κ. Βιολαίν μετέβην διὰ νὰ ἀσπαθῶ ὅλους τοὺς παλαιούς μου φίλους. Μία τῶν εὐτυχιῶν τοῦ κόσμου τούτου εἶναι νὰ γεννηθῇ τις εἰς μικρὰν πόλιν, τῆς ὁποίας πάντας τοὺς κατοίκους γνωρίζει, καί δι' ἐκάστην οἰκίαν τῆς ὁποίας διατηρεῖ ἐνθύμησιν τινα. Τὸ κατ' ἐμὲ ἐπιστρέφειν ἐνίοτε εἰς τὴν μικρὰν ταύτην κομπολίαν σχεδὸν ἀγνωστος εἰς τὸν λοιπὸν κόσμον, πεζεύω ἡμίσειαν λεύγαν πρὸ τῆς ἀφίξεώς μου, ἔπειτα προχωρῶ πεζὸς ἀναγνώ-

βίζων τὰ δένδρα τῆς ὁδοῦ, ὁμιλῶν πρὸς πάντα διαβάτην, καὶ αἰσθνόμενος συγίνησιν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀναίσθητα πράγματα καὶ τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα. Ἡλπίζα λοιπὸν νὰ ἀπολύσω τὴν ἐπαύριον μεγάλην εὐχαρίστησιν εὐρισκόμενος ἐν μέσῳ ὄλων τῶν φυλάκων μου.

Κατὰ τὴν ἕκτην λοιπὸν π. μ. ἐπισκέφθη ἄλλα τὰ παλαιὰ πρόσωπα ὧν τὸ γένειον ἦτο πεγυμένον διότι, καθὼς εἶπα, ἐχινόβιζε τὴν προτεραίην, καὶ τὸ ψύχος ἦτο δριμύτατον. Ἡσπάζθημεν ἀλλήλους ἀπὸ καρδίας, καὶ ἐλάβομεν τὴν πρὸς τὴν Νέαν-Οἰκίαν ὁδόν. Δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐξημερώσει καλά.

Ἀριχθέντων ἡμῶν εἰς τὸ μέρος τὸ καλούμενον τὸ Ἄλμα τῆς Ἐλάφου, διότι, κυνηγοῦντός ποτε τοῦ Λουκῆος τῆς Αὐρηλίας εἰς τὸ δάσος, ἔλαφός τις ἐπήδρασεν ἀνωθεν τῆς ὁδοῦ, καὶ συνελήθη εἰς τὸ μέρος τοῦτο μεταξὺ δύο τοιχίσκων, ἀριχθέντων ἡμῶν λέγω εἰς τὸ Ἄλμα τῆς Ἐλάφου, ἡ ἡμέρα ἤρχισε νὰ ὑποφώσκη. Ὁ δὲ καιρὸς ἦτο ἐξαίρετος πρὸς θήραν, διότι πρὸ δώδεκα ὥρῶν δὲν ἐπιπτε χιὼν, ὥστε οὐδὲν εἶχε καλύψει τὰ σημεῖα τοῦ κυνηγίου. Οἱ δὲ λύκοι, ἐὰν ἀποπλανήθησαν παρά τινος, ἦσαν βεβαίως ὑποχείριοί μας.

Διανύσαντες ἡμίσειαν λεύγην εἰσέτι, ἴδομεν τὴν γωνίαν ὅπου ὁ Βερνάρδος συνείθισε νὰ μᾶς περιμένῃ· ἀλλὰ δὲν ἦτο.

Ἡ παράδοσις αὐτῆ τῶν συνθεῶν ἀνθρώπου ποσοῦτω ἀκριβοῦς ἤρχισε νὰ μᾶς ἀνησυχῇ. Ταχύ νκντε; λοιπὸν τὸ βήμα ἐρθάσαμεν εἰς τὴν καμπὴν ὅθεν ἐφαίνετο ἡ Νέα-Οἰκία, χίλια μέτρα σχεδὸν ἀπέχουσα.

Χάρις εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς χιονώδεις τάπητας, τὰ ἀντικείμενα ἅπαντα, καὶ τὰ πλέον μεμακρυσμένα, ἦσαν εὐδιάκριτα. Βίδομεν τὸν λευκὸν οἰκίσκον, μόλις διακρινόμενον ἐν τῷ μέσῳ τῶν δένδρων, ἔλαφρὰν στύλην καπνοῦ, ἣτις δραπετεύουσα ἐκ τῆς καπνοδόχης ἀνήρχετο εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἀνευ ἀναβάτου ἵππου ἐπισυγμένον καὶ χαλινωμένον, καὶ περιπατοῦντα παρά τὴν θύραν· ἀλλ' ὁ Βερνάρδος οὐδαμῶς ἐφαίνετο.

Μόνον οἱ κύνες αὐτοῦ ἤκούαντο ὠρυόμενοι ὀρηνωδῶς.

Παρατηρήσαμεν ἀλλήλους, κινήσαντες ὀρμηφύτως τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπισπεύσαμεν· πλησάσαντες δὲ τὰ πάντα εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν ἴδομεν.

Μόλις ἀπείχουσα τῆς οἰκίας ἐκτὸν βήματα καὶ ἀκουσίως ἐβραδύναμεν τὸ βήδισμα, φοβούμενοι δυστόχημα· διὰ τοῦτο προχωρήσαντες ὀλίγον ἐστάθημεν.

Ἐν τούτοις, εἶπεν ὁ ἐπιτηρητής, πρέπει νὰ μᾶς θωμεν τί τρέχει.

Ἐπροχωρήσαμεν καὶ πάλιν, ἀλλ' ἐν σιωπῇ, καρδιοκτυποῦντες καὶ ἀλαλοί.

Ὁ ἵππος ἰδὼν ἡμᾶς ἐρχομένους, ἔτεινε τὸν λαίμον καὶ ἐχρεμέτισεν.

Οἱ δὲ κύνες ὤρμησαν κατὰ τῶν σιδηρῶν τοῦ οἰκίσκου των, καὶ τὰ κατέτρωγον σχεδόν.

Δέκα βήματα μακρὰν τῆς οἰκίας ὑπῆρχε λάκκος μετὰ αἵματος καὶ πιστόλα κενή. Ἀπὸ δὲ τοῦ λάκ-

κου τούτου ἐφαίνοντο ἴχνη αἱματηρὰ ἐπὶ τῆς χιόνος τελευταίοντα εἰς τὸν οἰκίσκον. Τότε ἐφωνήσαμεν, ἀλλ' οὐδαίς ἀπεκρίθη.

— Εἰσελθόμεν, εἶπεν ὁ ἐπιτηρητής.

Καὶ εἰσελθόντες εὗρομεν τὸν Βερνάρδον, ἐκτάδην καίμενον παρά τῆ κλίνη του, ἧς τῆς συνδόνος εἶχε περιτυλιχθεὶ ἐντὸς τῶν συνεσπασμένων χειρῶν τοῦ ἀνωθεν αὐτοῦ. Ἐπὶ τραπέζης ἦσαν δύο βανκάλια, τὰ μὲν κενὸν τὸ δὲ ἀνευ πόματος· ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς εἶχε πλῆγὴν μεγάλην, λυχομένην παρά τοῦ εὐνοουμένου τοῦ κυνός· ἦτο δὲ ἀκόμη θερμὸς, καὶ μόλις πρὸ δέκα λεπτῶν εἶχεν ἐκπνεύσει.

Ἰδοῦ τί συνέβη, ὡς ἐπληροφορήθημεν τὴν ἐπαύριον παρά τοῦ γραμματικομιστοῦ τοῦ πλησιοχώρου χωρίου, παρευρεθέντος σχεδὸν εἰς τὸ συμβάν.

Ὁ Βερνάρδος ἦ-αν εἰς ἄκρον ζηλοτυπίας· καὶ ἦτο μὲν, ὡς εἶπομεν, ἀδικιολόγητος ἡ ζηλοτυπία του αὐτῆ, καὶ ἔκνευ ὅμως ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Τὴν νύκτα ἰδὼν ὅτι ἡ σελήνη ἦτο λαμπροτάτη, ἀνεχώρησεν ὅπως ἀποπλανήσῃ τοὺς δύο ἀνήκοντας εἰς τὴν περιφέρειάν του λύκους.

Παρελθούσης μιᾶς ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν του ἔλθων τις ἀγγέγειλεν εἰς τὴν γυναῖκά του, ὅτι ὁ πατήρ αὐτῆς εἶχε προσβληθῆ ὑπὸ ἀποπληξίας, καὶ ἐξίτηι νὰ τὴν ἴδῃ πρὸ τοῦ θανάτου του. Ἡ ταλαιπώρος δὲ αὐτῆ ἐγερθεῖσα ἀνεχώρησεν ἀμέσως, μὴ δυνθεῖσα νὰ γράψῃ τοῦ ὑπήγαυος· διότι οὔτε αὐτῆ οὔτε ὁ ἀγγελιαφόρος ἐγνώριζε γράμματα.

Ἐπνευθὼν ὁ Βερνάρδος δὲ εὗρε τὴν σύζυγόν του εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ψηλακρήτως τὴν κλίνην εἶδεν ὅτι ἦτο ψυχρὰ.

— Καλὰ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, δὲν ἐπίσταμεν ὅτι θὰ ἐπέστρεφα ἡμέσως, καὶ Κύριος οἶδε, ποῦ τρέχει. Μὲ ἀπατᾷ, καὶ θὰ τὴν φονεύσω.

Καὶ λαβὼν δύο πιστόλας, ἐπλήρωσεν αὐτὰς σφαιριδίων, τὴν μὲν διὰ δεκατεσσάρων τὴν δὲ διὰ δικεπτῶν. Καὶ τὰ μὲν δεκατέσσαρα εἶχον ἀνεύρει ἐπὶ τῆς γεμισμένης πιστόλας, τὰ δὲ δεκαεπτὰ ἐπὶ τοῦ σωματῆς του.

Ἐπιστάξας τὸν ἵππον του, καὶ ἐξαγγών αὐτὸν τοῦ ἵπποφορέου τὸν ἔφερον ἐμπροσθεν τῆς θύρας του· τότε δὲ λαβὼν τὰς πιστόλας του ἔθεσε μίαν αὐτῶν εἰς τὴν ἀριστερὰν θήκην.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ δεξιὰ θήκη ἦτο στενοτέρα καὶ δὲν προσηρμόζετο ἡ πιστόλα, ἔλαθε καὶ ταύτην καὶ ἐκείνην εἰς χεῖρας καὶ ἠγωνίζετο νὰ τὰς προσαρμύσῃ. Ἀλλ' αἶφνης ἐκρότησεν ἡ πιστόλα καὶ ὄλα τὰ σφαιρίδια ἐσπενδονισθέντα ἐνεφώλευσαν εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τοῦ ταλαιπώρου Βερνάρδου.

Ὁ γραμματικομιστὴς διαβαίνων κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐδράμη πρὸς τὸν κρήτον, καὶ εἶδε τὸν κολαστὸν ἱστάμενον ὄρθιον καὶ στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ ἐριππίου.

— Θεέ μου! Τί εἶναι, Κύριε Βερνάρδε; ἠρώτησεν.

— Ὅτι προσῆδον μὲ συνέβη, καλέ μου Μαρτέν. Διὰ μιᾶς τουφεκίας ἐρόνευσεν τὸν θεῖόν μου, καὶ ἤδη ἐρρονείθη διὰ μιᾶς πιστολιᾶς.

— Σαῖς φρονεμένος, σαῖς, κύριε. Δὲν ἔχετε τίποτε.

Ἄλλ' ὁ Βερνάρδος ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν πλευρὰν τὰ ἐνδύματά του ἐκαίοντο, καὶ τὸ αἷμα ἐπάφλαζεν.

— ὦ Θεέ μου! Τί νὰ σᾶς κάμω; Θέλετε νὰ ζητήσω ἰατρὸν;

— Ἰατρίν! Καὶ τί νὰ μὲ κάμη ὁ ἰατρός; Μὴ πῶς ὁ ἰατρός ἔσωσε τὸν ταλαίπωρον θεῖόν μου Βερνάρδον;

— Ἀλλά, τοῦλάχισον πρὸς τὴν μετὰ τί νὰ κάμω;

— Ὑπαγε νὰ μὲ φέρῃς ἐκ τοῦ ὑπογείου δύο βουκάλια πισάνης, καὶ λῦσαι τὸν Ῥοκκάρ.

Ὁ γραμματοκομιστής, ὅστις συχνὰ ἔπινε τὸ πρῶτον ῥακίον μετὰ τοῦ Βερνάρδου, ἔλαβε τὴν κλεῖδα, κατέβη εἰς τὸ ὑπόγειον, καὶ λαβὼν δύο βουκάλια, ἐπανῆλθε μετὰ τοῦ Ῥοκκάρ. Καὶ ἐπανελθὼν εὔρε τὸν Βερνάρδον καθήμενον παρὰ τῆ τραπέζῃ καὶ γράφοντα.

— Ἰδοῦ, εἶπε.

— Καλὰ, φίλε μου. ἀπεκρίθη ὁ πληγωμένος θέσας τὰς εἰς τὴν τραπέζαν καὶ ὑπαγε εἰς τὸ ἔργον σου.

— Ἀλλά, Βερνάρδε . . .

— Ὑπαγε σὲ λέγει.

— Λοιπὸν τὸ θέλετε;

— Ναί.

— Καλὴν ἐντάμωσιν.

— Ὑγίαινε.

Ὁ γραμματοκομιστής ἀνεχώρησε τότε δραμαῖος, ἐλπίζων ὅτι ὁ Βερνάρδος δὲν ἦτο ἐπικινδύνως πληγωμένος· διότι, πῶς ἤθελέ τις ὑποθέσει ὅτι ἀνθρώπος διατηρῶν τοσαύτην ἀταραξίαν καὶ γαλήνην, εἶναι πληγωμένος θανατηφόρος;

Τί δὲ συνέβη μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ γραμματοκομιστοῦ, οὐδεὶς γινώσκει.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ Βερνάρδος εἶχε πῖναι τὸν ἐλλείποντα ἐκ τῶν δύο βουκαλίων οἶνον, ἔπειτα θελήσας νὰ ἀναβῆ εἰς τὴν κλίνην του, ἔπεσε κατὰ γῆς, διότι αἱ δυνάμεις του εἶχον ἐκλείψει καὶ ἐξέπνευσεν εἰς τὴν θέσιν ὅπου εὔρομεν αὐτόν.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπῆρχε χάρτης.

Ἐπὶ δὲ τοῦ χάρτου, κρατούμενου ἔτι διὰ τῆς ἐτέρας τῶν χειρῶν, ἦσαν γεγραμμέναί αἱ ὀλίγαι αὐταὶ γραμμαί.

« Θέλετε εὔρει τὸν ἕνα λύκον εἰς τὸ δάτος Δουκεσίν, ὁ δ' ἄλλος ἐδραπέτευεν.

« Ὑγίαινε, κύριε Βιολαίν. Δὲν σὲ εἶπα ὅτι θὰ μὲ συμβῆ δυστύχημα;

« Ὁ ὑμέταρος, Βερνάρδος ἀρχιφύλαξ. »

Σαῖς εἶπον λοιπὸν, ὅτι ὅ,τι ἐμελλον νὰ διηγηθῶ οὔτε νέον ἦτον, οὔτε δράμα, οὔτε μυθιστόρημα, ἀλλ' ἀπλῆ καταστροφή.

Σαῖς ὁμνῶ ὁμῶς, ὅτι ἡ καταστροφή αὕτη ἀρῆκεν εἰς τὸ πνεῦμά μου ἀνεξάλειπτον ἐντύπωσιν.

Γ Λ Ω Σ Σ Α Ρ Ι Ο Ν

ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ.

(Ἰδίαι φυλλάδι. 186, 187, 188, καὶ 189.)

Προσθήκαι καὶ διορθώσεις.

— 000 —

Ἀγλωσσον. (Φυλλάδι. 186, σελ. 421.) Τῶν ἀρχαίων ἢ ἀγρωσίων, ἢ καὶ ἀγριάδα ἀλλοχου λεγομένη. *Ἀμπελοποιδι.* Ἐν Κύπρῳ. Κέγγρημος, οἰτολιαν. Ὀνομάζεται δὲ οὕτω διότι διατᾶται εἰς τὰς ἀμπέλους τρώγον τὰ ἐπὶ τῶν κλημάτων διατρέχοντα μικρὰ ἕντομα.

Ἀμπολὴ καὶ Ἀναβάλλουσα. (Αὐτ.) Καὶ ἐν Μυκόνῳ ὑπάρχει πηγὴ συγγενὲς ἔχουσα ὄνομα *Ἀναβολοῦσα.*

Ἀνάπαλλον. (Αὐτ.) Ὁρθότερα μοὶ φαίνεται σήμερον ἢ γρηγορῆ τῆς λέξεως οὕτως· *ἀνάπαλλον*, ὡς καὶ ἡ σύνθεσις ἐκ τῆς ἐπιτακτ. προθέσεως *ἀνά* καὶ τοῦ ἐπιθ. *ἀπαλόν*· « ψωμίον ἀνάπαλλον, » ἦτοι πολὺ ἀπαλόν, σύνωρον, φρέσκορον.

Ἀντάρα. (Αὐτ.) Τὴν παροιμίαν ταύτην ἔλεγε γραῖξ Χία· « Κοιλιά μ' γομάρι σὲ χρωστῶ κι' ἄς εἶν' καὶ μαύρ' ἀντάρα. » Ἦτοι· χρωστῶ, κοιλία μου, νὰ σὲ γομίσω, καὶ ἀδιάφορον ὁποῖου εἶδους θὰ εἶναι ὁ γόμος. Τὸ *ἀντάρα* δὲν σημαίνει ἐνταῦθα ἀνεμοζάλην, ἀλλὰ ζόρον, οὐρίχλην.

Γαλάδα ἢ ἀγελάδα. Ἀγελάδην ὠνόμασαν τινες χαριεντιζόμενοι τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀλμεγομένην ὑπὸ ὑπηρετῶν οὐχὶ σφόδρα εὐτυνευμένων. *La Grèce engraisse*, εἶπε καὶ τις ξένος. Ἄλλ' ὁ ἐκ τῶν ἡμετέρων σοφῶν ἰατρός καὶ ποιητὴς Βηλαρᾶς, δι' ἄλλους λόγους ἐπεκάλεσεν αὐτὴν γαλάδα ἐν τῷ ἐξῆς ἀνεκδότῳ ἐπιγράμματι, τὸ ὑποῖον ἤκουσα ὑπὸ τοῦ πρεσβύτου μὲν ἀλλὰ σώζοντος ὅλην τὴν νεανικὴν εὐφροίην καὶ χάριν περὶ τὴν διήγησιν Ἀποστόλου Δούμα.

« Τὴν νῆαν τὴν γραμματικὴν Μπαλάνου Ἀναστάση

« Κάποιος φίλος τοῦ ποτὲ ἔτυχε νὰ διαβάσῃ.

« Ὡς εὐτυχῆς, ἐφώνησε, τρισευτυχῆς Ἑλλάδα!

« Κατὰ ἀλήθειαν μπορῶ νὰ σὲ εἰπῶ γαλάδα.

« Γιατί εὐγαῖεις εἰς τὸ φῶς καὶ τρέφεις τέτοια βόδια.

« Πόσον θὰ μᾶς χροιάσαν τέσσερ' ἂν εἶχαν πῖδια! »

Ὁ ἀνεγνωστής ἐνοεῖ ὅτι ὁ Ἀναστ. Μπαλάνος εἶχε συντάξει γραμματικὴν ἀξίαν τοιοῦτου ἐπιγράμματος. Τοῦτο ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην τὸ ἄλλο ἐκεῖνο ἐπιτόμιον·

« Ἐνταῦθα κεῖται Μόσχος ὅν οὐκ εἶπασεν ὁ θάνατος βόων γενέθαι. »

Ὁ Μόσχος ἦν μὲν ζῶον λογικόν, ἀλλὰ μικρόν, κατὰ τὸν ἐπιγραμματοποιόν, ἀπολειπόμενον τῶν ἀλόγων.

Δενδρά. Ὁξυτόνως μὲν ἐν Ἀθήναις αἱ ἐλαῖαι, δένδρα δὲ, παροξυτόνως ἐν Ζακύνθῳ αἱ ἄριες.

Θέμι, θέμι! Ἐπιφώνημα τοῦ πρωτοστάτου τῶν κωπηλατῶν ὁσάκις μετὰ διακοπὴν καθ' ἡν κρατοῦσιν